



27. oktober 2025

UKA2025/7

## **2026-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut.**

*(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)*

Siumut sinnerlugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq qujanaq aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut pingajussaaneerilluni oqaaseqaataanut.

Nunatta aningaasatigut inissisimanera nukittorsarniarlugu Siumumiit oqaasiinnaanngitsumik kisiannili piviusumik tunngavilimmik, pisarnerput tunngavigalugu akisussaaffimmik tiguseqataavugut. Aningaasatigut inisisimanitta patajaallisarnissaa aammalu nukittorsanissaa pisariaqarmat Siumumiit aappaagumut kissaaterpassuaqarsinnaagalualuta isumaqarpugut tulleriiarilluarnitsigut angusinnaasagut anneertunerpaat angutserlugut isumaqatiginninniarnerni peqataatilluarneqarsimanerput aammalu aappaagumut aningaasanut inatsimmi annertoorujussuarmik tusaaneqarsimnerput sunniuteqaluarsimasoq takuneqarsinnaasoq.

Siumumiimmi piviusorsiortumik tunngavilimmik aningaasaliiffissat pisariaqavissut ilaatinneqarnerat nuannaarutissaasoq. Tassami Siumup tunngaviusumik anguniagai annertoorujussuarmik ilaatinneqarput.

### **(Siumup isumaqatiginninniarnermut apuussai)**

- Naalagaaffinngornissatsinnut oqartussaaffinnik tigusinissatsinnut alloriarnissaq tulliinut ingerlaqatigiileratta soorlu ukununga tunngasuni:
  - 1) Inuussutissalerinermut oqartussaaffiup tiguneqarnissaanut
  - 2) Nunanut allanut oqartussaaffiup tamakkiisumik oqartussaaffigilernissaa
  - 3) Silaannartatta qulaavaaneqarneranut oqartussaaffik (luftrum) aammalu imartatta tamakkiisumik oqartussaaffigilernissaa (søfartstyrelse)
  - 4) Kiisalu pas, minnerunngitsumillu innuttaassuseqarnitsinnullu tunngasut.

Tamatumunngalu iluatsillugu Siumumiit oqaatigissavarput siorna maani Inatsisartuni Siumut tunuliaqutaralugu ilaasortap qaqitarisaa Siumumiit soorunami tapersigarput, tassalu Namminersorneq pillugu inatsimmi §21 pillugu suliap, suleqatigiisitaliortoqasimaneralu maanna ingerlanneqarnera assorujussuaq nuannaarutigigatsigu. Ilumullimi suliat tamakku oqaasiinnaanngitsumik kisiannili ilumoorutivillugu tapersersussagaanni periarfissatsialaavoq ataatsimoornermut peqataanissaq. Qulequttanik ataasiakkaanik tamkkuninnga nammineq piginnittunngorniuunneq sallinngortinngikkaluarlugu.



- Siumumiit aamma kissaatigisimaqaarput nunaqarfinni isorliunerusunilu illoqarfinnilu KNI-p kiffartuussinermut isumaqartigiissutaanik qulaajaanissaq, isumaqaratta nunaqarfinni isorliunerusunilu kiffartuusseriaaseq aammnalu atugassarititaasut aaqqiiviginissaanut suleriaqqittoqartariaqartoq. Tamatumunngalu ilatigistillugu nioqqutissat akiisa misissuiffineqarnissaat ingerlanneqassasoq, minnerunngitsumik nunaqarfinni isorliunerusuni pisiassat eqqarsaatigalugit.
- Qaarsuni nutaamik talittarfiliortoqarnissaa pilersaarusiortifigineqalerpoq, taamatuttaaq tulliuutissaluni aamma Uumnammini talittarfeqarnikkut aaqqiissutissanik suleriaqqinnissaq. Siumumiillu arajutsisimanngilluinnarparput sinerissami piffinni allani aamma taliffiit aserfallassimaqisut aaqqiivigineqarnissaat pisariaqartoq, taamaattumik taakkua aamma aaqqissuunneqarnissaat pisariaqarmat taakkua pillugut sulinerput ingerlateqqissavarput.
- Sinerissap qanittuani aalisartut umiatsiaararsortut aningaasaliiffigineqarnerat qaffaaffigineqassaaq. Naak kattuffiup KNAPK-p kissaataanut tamakkiisumik naammassinnerunngikkaluartoq Siumumiit isumaqarpugut aningaasaleeqqittoqarnera alloriarneq siulliusoq, ukiunilu tullerni annertunerusumik ukkatareqqinnerusariaqaripput.
- Tamatumallu saniatigut akuersissuteqartarnermut nalunaarutit soorlu akuersissuteqarnermut nalunaarut aammalu aqumiut pillugit nalunaarut kiisami 2026-imi ukiup affaani siullermi atuutilersinneqarnissaa pisussanngorpoq.
- Inuiaqatigiinni ikiliartornermut mumisikkiartuaarniarlugu sulinerit ingerlanneqassapput. Siumumiillu nuannaarutigaarput Naalakkersuisut maanna meerartaarsinnaanngitsut IVF atorlugu periarfissiissutit ullumikkut 3-nik periarfissinneqartarnerat maanna 6-inut pisinneqarnissaat periarfissinneqarnissaat tigulluarmassuk. Tamatumalli malitsigisaanik Siumumiit assorujussuaq kissaatigaarput ullumikkut misileraallutik aallartereersut aamma periarfissamut tamatumunnga atuutitsiviginissaat Naalakkersuisut suliassatut tigussagaat.
- Tasiilami nukissiuteqarnikkut annertusaanissaq pitsanngorsaannissarlugu ingerlateqqinneqassaaq.
- Kommuuninut ukiumoortumik tapiissuteqartarnermi nalimmassaarinermut atorneqartartut nutaamik nalilersuiffigineqarnissaat Siumumiit pingaartitatta ilagivaat. Tassami kommuunit akunneranni naligiinnginnerup annertusiartuinnartup aaqqiiviginissaa suliarineqarnissaa pisariaqarmat.
- Siumumiit Naalakkersuisut kaammattorusuppagut biilit hybrid-it aammalu sarfimik mungutitsinngitsumillu ingerlasut akitsuutaatat ukiumiit ukiumut oqaasertatigut ingerlanneqartartoq, inatsisitgut ataavartunngorlugu aaqqiivigineqarnissaa suliarinqartariaqartoq.
- Ingerlatseqatigiiffiit imminnut ilassuuttut kattussuunnissaat pisussanngorpoq – piginnittuunermut politikkimi isumaqatigiissutit maanna timitalersorneqarnissaat tullinnguulluni.

Aalisagartassiissutit sapinngisamik tamakkerlugit qallorneqarnissaat pisariaqarpoq, aningaasalersugassat pisariallit aalisarnermi isertitaniit matussusersinnaaqqullugit. Tamatumanilu aalisarnermut inatsisip malinneqarnissaa Siumup aaliangiusimavaa.



Taamatuttaaq nuannarutigearput nunaqqaterpassuatta naqinnernik ilisarinnissinnaangitsut immikkut iliuuseqarfiginissaat pisussanngormat. Knud Rasmussenip Højskolea misilittagaqarluartoq ilisimavarput. Taakkulu suleqatigalugit ilinniartitsinerit aammalu pikkorissaanerit ingerlanneqarsinnaanerit aningaasaliiffigineqarpoq. Siumumiit neriuppugut tamatumani kalaaleqatigut peqataalluarumaartut.

Siumumiit pinaveersaartitsinneq oqaasiinnartigut tapersersunngilarput. Pimoorulluguli pisariaqarmat nunnaarutigearput Timersoqatigiiffiit peqatigiiffiit nipilersortartunik kulturilerisunillu suleqateqarlutik katersiniaallutik aqqissuussiniarnerinut tapiisinnaanerit apparsaaffigineqannginnissaat qulakkeeratsigu. Timersoqatigiiffiit meerarpassuit inuussutullu timersortartut angalanissaminut katersiniaanissaat periarfissatsialat atorluaqqunaqaaq.

Siumut isumaqarpoq immitsinnut aallaavigaluta sulinerit ersarinnerulersinneqartut. Kalaallitut oqaatsitta sallerpaatut pisortatigoortuunerat inatsimmi allassimasoq piviusumik ingerlanneqalernissaa Siumup kissaatigaa. Taamaattumik allaffissornerujussuaq marloqiusamillu sulisimanerput ukiorpassuarni ileqqunngortinneqarsimasoq mumisissallugu sulinerput ersarinnerulersinneqartussanngormat Siumumiit nuannarutigearput.

Kiisalu aamma Siumumiit isumaqarpugut nunatsinni ullormi siullermi sulileraanni kalaallit nunaanni akileraartussaataaneq inatsisitut piumasaqaataalertariaqartoq, nunatsinnut akileraarnaveersaartartorpassuit unitsinneqartariaqarmata. Nunarpummi aningaasannanniarfiinnartut atorneqassanngilaq aamma nunarput aningaasartuutaanngilluinnarpoq. Akileraartarnikkullu marlunnik suliffeqarsinnaaneq pilerinartunngortittariaqarparput, ilumoorsinnaanngilarmi marlunnik suliffeqarsimagaanni akileraarutigut “pillarneqarnissamik” sioraneq pilersissallugu. Isumaqarpugullu nuna sanilerisatsinni Island-imi qanoq torralasimanerat aamma alakkaamassallugu pissusissamisoortoq.

Siumumiit isumaqarpugut ilaatigut katsorsaariaatsit nunatsinnut tulluartut iluaqutaasartullu atorneqalernissaat pisariaqalertoq, soorlu aamma tamanna aningaasanut inatsimmi 2025-imut isumaqatigiisummi Naalakkersuisut suliaasaattut allassimasoq. Immitsinnummi aallaavigaluta nunarput ingerlattariaqalerparput.

Inuit sulisinnaalersikkumallugit immikkut ikiorserneqartariaqartunut katsorsarlugit imaluunniit ikiorneqarnerisigut siunissaq ungasinnerusoq isigalugu sulisinnaalersinnaanerit anguneqarsinnaasoq Siumup upperivaa. Pilersuisinnaasut amerlisarnerisigut pilersugassat ikilisinneqassaapput taaamaasilluni siunissami sullissinnaasutigut nunarput tamakkiisumik imminut napatittoq anguneqarsinnaavoq.

Maani nunami pisuussutitsinnik nalittorsaaneq aallartinneqarli. Taamaaliunngitsunullu akileraarutigut kinguneqartitsisinnaaneq eqqartortigu qanoq iliuuseqarfigisinnaanissaa eqqarsaatigaluu, maani innuttaasut atugarissaarnerulernissaat angorusukkatsigu.



Naggataatigut Siumumiit isumaqarpugut pingaarutilerujussuaq una tusarnaartunut aammalu maani Inatsisartuni ilaasortanut nutaanut ersarissarneqartariaqatoq. Utoqqalinersiuteqalernissamut katerssusaatitaaneq siorna aningaasanut inatsimmi Naalakkersuisooqatigiit Inuit Ataqatigiit aammalu Siumut isumaqatigiissutigimmassuk skattekort-ikkut qaavatigut nusutsisarnerit atorunnaarnissaat suliarimmassuk, tamannalu nangittumik ingerlateqqinneqarnera maluginiaratsigu. Tassa imatut paasillugu, skattekort-ikkut aaqqiissutissamut illuatungiliuttuusimasut Naleraq, Atassut aammalu Demokraatit tapersiissuteqaratik. Siumumiillu maanna nuannaarutigaarput piviusumik eqqortumillu siunissamullu isigisumik aaqqiinissamut partiit illuatungiliuttuusimasut maanna paasinnilersimallutik aaqqiinissaq tapersisulersimammassuk. Nunami naalagaaffinngornissamik eqqarsartoq pisortanut isumalluuteqarnerulernissamik sulinissaanut ingerlanneqarsinnaanngitsoq Siumumiit isumaqarpugut.

Ammattaaq Siumumiit nuannaarutigeqaarput inulerinermik suliaqartut pikkorissarneqartarnerat pisariaqavissortoq. Tassa konto pingaarneq 30.01.03 isumaginninnerup iluani pikkorissaasarnerit ilinniartitseqqiisarnerillu sipaarniarfigineqarneri annikinnerpaaffissaanut pisariaqartut – isumaginninnermi suliniutit inuiaqatigiinni pisariaqartitsinerup annertunerata malitsigisaanik apparsanginnissaat pisariaqarmat. Meeqqat angeerlarsimaffiup avataanut inussinneqartarnerisi annertunerat aamma tamatumani pequtaataammat.

Anguniakkat iliuuseqarnikkut aatsaat piviusunngortinneqarsinnaapput, aamma nuna tamakkerlugu – illoqarfinni nunaqarfinni isorliunerusunili. Siumumiillu isumaqarpugut pingaarutilerujussuusoq pilersinniarlugit aningaasaliiffiginiarneqartut sinerissami pilersinneqartarnissaat.

Naggataatigullu Siumumiit ersarissumik oqaatigissavarput tapiissutinik isumalluuteqarneq qimanneqartariaqalertoq – nunatut aamma inuttut. Ukiumoortumimmi nalagaaffimmiit tapiissutit sinnasaataassanngilluinnartut Siumut isumaqarpoq.

Qujanaq.

*Erik  
Siumut*

*Jensen*